

Lekcja muzealna - Piotrków doby Jagiellonów i spacer po Starym Mieście

Głównymi celami zajęć było poznanie naszego grodu pod kątem genezy i historii kolebki parlamentaryzmu, demokracji, jak również zapoznanie się z architekturą baroku i rokoka.

Spacer rozpoczęliśmy od Fary - najstarszego z piotrkowskich kościołów, którego mury bywały świadkami wydarzeń mających znaczenie dla Królestwa Polskiego, tu bowiem uroczystymi nabożeństwami zaczynały się w XV i XVI wieku zjazdy generalne szlachty polskiej i obrady sejmowe, a później sesje Trybunału Koronnego. Tu rozpoczynali swoje rządy, obierani władcami na sejmach elekcyjnych, potomkowie Władysława Jagiełły, który w 1404 roku potwierdził wszystkie dawne przywileje Piotrkowa i nadał jego mieszkańcom prawo magdeburskie, zapewniające samorząd i królewską opiekę. Tu składali pierwsze hołdy władcom Rzeczypospolitej wielcy mistrzowie Zakonu Krzyżackiego.

Następnie udaliśmy się do muzeum. Przewodnik - pan Paweł Kędra opowiedział zebranym o zjeździe generalnym zwołanym do Piotrkowa przez króla Jana Olbrachta w styczniu 1493 roku, gdzie nastąpiło ostateczne ustalenie kształtu parlamentu polskiego z podziałem na Izby Senacką i Poselską. Zaznaczył, że ostatni raz sejm w Piotrkowie obradował w 1567 roku. Po Unii Lubelskiej, ze względu na zmiany terytorialne w powstałej wtedy dwuczłonowej monarchii Jagiellonów - Rzeczypospolitej Obojga Narodów - ze wspólnym parlamentem, obrady sejmowe przeniesiono ostatecznie do Warszawy.

Te wydarzenia powodowały, że Piotrków był w tym okresie drugą - polityczną stolicą królestwa. Nic dziwnego, że wieki XV i XVI to najlepszy okres w dziejach miasta, które pomimo trapiących je klęsk żywiołowych. Na wystawie sporo miejsca poświęcono okresowi trybunalskiemu Piotrkowa, kiedy miasto stało się jedną z siedzib Trybunału Koronnego - najwyższego sądu odwoławczego Rzeczypospolitej. Obrazy przedstawiające m. in. sylwetki deputatów Trybunału, a także dokumenty odnoszące się do ponad dwusetletniej historii tej instytucji jeszcze raz przypominają zwiedzającym o roli Piotrkowa w dziejach państwa polskiego, stając się podsumowaniem jego znaczenia już nie tylko jako ośrodka politycznego, ale i sądowego.

Apogeum rozwoju miasta przypadające na czasy panowania dynastii Jagiellonów. Wystawa przybliży również kalendarium z datami ważniejszych zjazdów sejmowych i zapadających na nich postanowień. Dodatkowo mogliśmy obejrzeć jeszcze inne artefakty i wystawy związane z dziejami naszego miasta.

Dalej udaliśmy się Sanktuarium Matki Bożej Trybunalskiej- urokliwej architektury z okresu baroku i rokoka. Na kompleks zabytku składają się na nią trzy budynki. To gmach starego kolegium jezuickiego oraz kościół klasztorny zamykający dziedziniec i gmach nowego kolegium. Architektura świątyni łączy cechy baroku i rokoka. Autorem projektu budowli był architekt J. I. Delamars. Kościół jest budowlą zasadniczo jednonawową, zakończoną półkolistym prezbiterium, ale posiada trzy pary kaplic otwartych arkadami do nawy głównej. Wnętrze kościoła jest bogato zdobione, szczególnie zasługuje na uwagę barokowa polichromia Andrzeja Ahorna i Jana Raynera oraz bogato złoczone ołtarze. Wyposażenie wnętrza zostało wykonane przez snycerzy i rzeźbiarzy jezuickich: Ignacego Bartscha ze Śląska, Ferdynanda Kiltza, Wolfganga Wimmera, Mateusza Makowskiego. W ołtarzu głównym znajduje się od 1829 obraz Matki Bożej Trybunalskiej, patronki polskich parlamentarzystów.

Na koniec zwiedziliśmy Klasztor Bernardynów, który jest doskonałym przykładem wczesnobarokowego zespołu klasztornego, z zachowanym barokowym i rokokowym wyposażeniem.

Red. Zuzanna Włóka i Kamila Kulik